

Sygn. akt IV CSK 69/19

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z powództwa R. Spółki Akcyjnej
w K.
przeciwko Z. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 czerwca 2018 r., sygn. akt V AGa (...),

- I. odrzuca skargę w części dotyczącej orzeczenia o sprostowaniu wyroku (pkt I);**
- II. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- III. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 18 listopada 2016 r. oddalił powództwo „R.” S.A. w K. przeciwko Z. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B. o zapłatę. Apelację powódki Sąd Apelacyjny w (...) oddalił wyrokiem z dnia 14 czerwca 2018 r., prostując jednocześnie jej oznaczenie w zaskarżonym orzeczeniu.

Wyrok Sądu odwoławczego powódka zaskarżyła skargą kasacyjną w całości, opierając ją na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego art. 84 § 1 i 2, art. 410 § 2 w zw. z art. 405 k.c. Całość wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z jego uzasadnieniem przedstawia się następująco:

„W ocenie skarżącej w sprawie zachodzą przesłanki wskazujące na istnienie interesu publicznoprawnego uzasadniającego przyjęcie skargi do rozpoznania przez Sąd, w szczególności te ujęte w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym jest kwestia wady oświadczenia woli w postaci błędu, o którym mowa w art. 84 § 1 k.c. Powódka od początku konsekwentnie twierdzi, że 21 października 2014 roku pod wpływem takiego błędu zawarła umowę sprzedaży krosna tkackiego do dywanów typu S.(...). Maszyna ta według zapewnień sprzedawcy miała pochodzić z 2008 roku, jednak zostało wykazane, że pochodzi z roku 1993 i została wzbogacona o elementy z roku 2004. Jako że krosno jest urządzeniem, które ma określony okres eksploatacji, jego wiek i sposób zmontowania są kwestiami istotnymi, by nie rzecz, kluczowymi, stąd błąd ma charakter istotny w rozumieniu art. 84 § 2 k.c.

Problematyka błędu i należące do niej konsekwencje złożenia obarczonego nim oświadczenia woli, przynależą do prawniczego elementarza. W związku z tym sposób w jaki sąd apelacyjny zastosował omawianą instytucję nie może zostać zaakceptowany, jako że prowadzi on do zakwestionowania utrwalonych w obowiązującym porządku prawnym zasad i reguł interpretacyjnych.

Musi także zostać zaznaczone, że w ocenie powódki skarga niniejsza jest oczywiście uzasadniona. Powódka z nieskrywanym zdumieniem przyjęła zarówno sam wyrok sądu apelacyjnego, jak i tym bardziej jego uzasadnienie,

którego wnioski jasno wskazują na to, jakoby zarząd pozwanej miał usprawiedliwione prawo nie wiedzieć, że krosno nie pochodzi z 2008 roku, co uwalnia go od odpowiedzialności za wprowadzenie powódki w błąd, gdy tymczasem błąd powódki co do tej okoliczności już usprawiedliwiony nie jest a nadto, że u podstaw decyzji powódki o wycofaniu się ze współpracy z pozwaną legło rzekome nieotrzymanie kredytowania. Wnioski sądu apelacyjnego są w powołanym wyżej zakresie sprzeczne z zasadami logiki i zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym i to w stopniu, który motywuje powódkę do złożenia skargi kasacyjnej, która ma na celu zakwestionowanie skarżonego orzeczenia jako oczywiście wadliwego”

W odpowiedzi na skargę pozwana wniosła o odrzucenie skargi ewentualnie o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania bądź o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuję:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli wystąpi przynajmniej jedna z określonych w tym przepisie przyczyn, co powinno zostać wykazane i należycie uzasadnione przez składającego wniosek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Warunki, jakim powinno odpowiadać prawidłowe uzasadnienie wniosku zostały wszechstronnie wyjaśnione w ustabilizowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego. Przytoczona treść wniosku i jego uzasadnienia świadczy o tym, że warunki te nie zostały spełnione w odniesieniu do żadnej z powołanych przez powódkę przyczyn.

Skuteczne powołanie się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poza precyzyjnym sformułowaniem określonego, dotychczas nierozwiązanego problemu prawnego o charakterze abstrakcyjnym oraz wskazaniem przepisu stanowiącego źródło jego powstania, zaprezentowania argumentacji przekonującej o istnieniu na tle tego problemu rozbieżnych ocen prawnych i świadczącej o poważnych trudnościach w jego rozwiązaniu, a ponadto wskazania, dlaczego jest ono istotne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 12 grudnia 2013 r., IV CSK 384/13, niepubl.).

Skarżąca ani tak opisanego problemu prawnego, ani wymaganej argumentacji nie przedstawiła. Uzasadnienie wniosku odnośnie do powołanej przyczyny sprowadza się do twierdzenia powódki o zawarciu przez nią umowy pod wpływem błędu i przedstawienia własnego poglądu co do stanu faktycznego, który w sposób istotny odbiega od ustaleń poczynionych przez Sąd odwoławczy.

Uzasadnienie wniosku opartego na przyczynie przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przedstawienia argumentacji prawnej zmierzającej do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego wyroku oraz podstaw kasacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.). Skarżąca nie przedstawiła wymaganej argumentacji, koncentrując się wyłącznie na niedopuszczalnej w świetle art. 398³ § 3 k.p.c. polemice z ustaleniami faktycznymi Sądu i podważaniu oceny dowodów.

Należy podkreślić, że zarówno w uzasadnieniu wniosku, jak i uzasadnieniu podstaw kasacyjnych, powódka oparła się na własnej wersji stanu faktycznego, sprzecznej z ustaleniami poczynionymi przez Sąd odwoławczy, mimo że przy niepowołaniu w skardze zarzutów naruszenia przepisów postępowania, podstawa faktyczna zaskarżonego orzeczenia pozostała niewzruszona i w pełnym zakresie wiążąca.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego stosownie do art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

W zakresie obejmującym orzeczenie o sprostowaniu (punkt I zaskarżonego wyroku) skarga podlegała na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. odrzuceniu jako niedopuszczalna (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2012 r., IV CSK 478/12, niepubl. i z dnia 15 grudnia 2016 r., niepubl.).